

14. Воссоединение Украины с Россией: В 2-т. – Т. 2.
15. Сахаров А.Н., Буганов В.И. История России с древнейших времен до конца XVII века. – М., 1995.
16. Бжеський Р. Переяславська умова в планах Б. Хмельницького та "переяславська легенда" // Розбудова держави. – 2004. – № 1-3.
17. Яковлів А. Договір гетьмана Богдана Хмельницького з Москвою року 1654 // Дзвін. – 1991. – № 4.
18. Мельник Л. Російський фактор в зовнішній політиці Богдана Хмельницького // Історія в школі. – 2004. – № 3.
19. Полонська-Василенко Н. Історія України. – К., 1992. – Т. 2.
20. Степанков В.С. Переяславська присяга 1654 р.: зміст і наслідки // Український історичний журнал. – 2003. – № 6.
21. Драгоманов М. Пропащий час. Українці під Московським царством (1654-1876) // Пам'ять століть. – 2002. – № 5.
22. Тис-Крохмалюк Ю. Бої Хмельницького. Військово-історична студія. – Мюнхен, 1954; Львів, 1994.
23. Акты, относящиеся к истории Южной и Западной России, собранные и изданные Археографической комиссией (далі – Акты ЮЗР). – Т. 10. – СПб., 1877.
24. Історія держави і права України. / За ред. В.Я. Тація, А.Й. Рогожина. – К., 2000. – Т. 1.
25. Акты ЮЗР. – СПб., 1862. – Т. 3.
26. Грушевський М. Історія України-Руси. – К., 1996. – Т. IX. – Ч. 2.
27. Крип'якевич І. Богдан Хмельницький. – Львів, 1990.
28. Акты ЮЗР. – Т. 7.
29. Смолій В., Степанков В. Правобережна Україна у другій половині XVII-XVIII ст.: проблема державотворення. – К., 1993.
30. Горобець В.М. Зовнішня політика Гетьманату другої половини 50-х рр. XVII ст. // Український історичний журнал. – 2005. – № 4.
31. Акты ЮЗР. – Т. 4.
32. Звернення (Універсал) від імені Війська Запорозького до іноземних володарів, у якому пояснюються причини розриву з Москвою (жовтень 1658 р.) // Пам'ять століть. – 1997. – № 3.

Summary

In the article the changes of looks of political elite of Hetmanshina in relation to power of hetman are explored, related to the Russian policy in Ukraine in 1654-1657. Keywords: hetman form of rule, contractual articles, imperial's government, cossacks petty officer.

О. А. Алфьоров

ПРЕДСТАВНИКИ РОДУ ГОЛУБІВ ТА ЙОГО ВІДГАЛУЖЕНЬ СЕРЕД УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА

Рід Голубів, один із небагатьох старшинських родів, який перебував при владі протягом усієї козацької доби. Від часів Стефана Баторія, до скасування козацьких інституцій на обох Дніпрових берегах та Слобідській Україні, представники роду Голубів та їх відгалуження посідали важливі державні посади. Походження прізвища сягає початку XVI ст. [1, s.422; 2, s.320], відомості ж про родину знаходимо ще у др. пол. XV ст. [3, с.173]. З часом прізвище модифікувалося, набувало інших закінчень, або ж і зовсім поступалося місцем козацьким прізвиськам*. На перетині 1630-1670 рр. нащадки Гетьмана Олефіра Голуба переважно більшістю не зберегли сімейного прізвища і користувалися прізвищами-патронімами. Козацька традиція відкидання родинного ідентифікатора і закріплення за людиною імені по-батькові призвела до прізвищевих новоутворень серед Голубів. Так, вже син Олефіра Голуба, називався Олефіровичем. Нащадки Гетьмана фіксувались в реєстрах та документах як Занковичі, Зіневичі, Мануйловичі, Пилипенки, Грещенки, Олефіренки, Івановичі, Войтенки [7]. Окрім того, затримувались прізвиська і географічного характеру, які свідчили про місце, з якого вийшов той чи інший представник, як-то: Стеблівець [8, s.309] чи Краснянський [9, с.897]. На зламі XVII-XVIII ст., Олефіренки/Олефіровичі зазнали русифікації прізвища на Алфьоров. Подібні випадки, за тодішніми законами російського діловодства, були явищем характерним [10, с.127-128; 11, с.23-24]. Найбільш стійкими формами відгалуження Роду, включно носіїв автентичного прізвища, стали: Голуби [12, s.22-27], Зіневичі [13, с.39,317; 14, с.180; 15, с.56], Мануйловичі [16, с.11-13] та Алфьорови [17, с.383-385]. Щоправда, з др. пол. XVIII спостерігаються творення нових, дрібніших відгалужень, як-то: Голубовські [18, арк.265], Кручко-Голубови [19, арк.25; 20], Голубови, Мануйловичі-Алфьорови (згодом просто

* Явище притаманне для всієї території України, див: 4-6.

Алфьорови) [21, арк.17-17зв.,19-19зв.,30] та Мануйловичі-Горленки (згодом просто Горленки) [18, арк.304-304зв.].

Інкorporація шляхетських родів до козацького стану та посідання у ньому старшинських урядів у різні часи коригувалися багатьма внутрішньополітичними, соціальними, економічними та ментальними чинниками [22, с.39-49]. Представники роду Голубів фіксуються серед козацтва з 1579 р. в час вербування козацьких загонів до участі у війні Речі Посполитої із Московським царством. Верхня дата – 1798 р., коли Олександр Зіневич, незважаючи на скасування адміністративно-полкової системи Гетьманщини, зараховує себе до військового товариства.

У добу Речі Посполитої належність до козацького стану була явищем неоднозначним. Складний механізм стримування та заохочення “степового рицарства” до служби монархії двох народів призводив до утворення напівлегальної корпорації православного воїнства. Учасники походів Стефана Баторія, царів Дмитріїв, королевича Володислава, герої Хотинської війни, захисники південних кордонів і водночас банітовані бунтівники, повстанці й автономісти з претензіями на виокремлення нового стану. За час існування козацтва в межах польсько-литовської держави воно було неоднорідним станом [23]. За різних обставин утворилися наступні внутрішньо-станові групи козацтва: державне реєстрове – таке, що перебувало на службі країни й отримувало платню безпосередньо зі скарбниці; приватне реєстрове – надвірні козацькі хоругви українських магнатів, які виконували охоронні функції в потребах місцевих феодалів і виходили на війну під їхніми прапорами; низове козацтво, що складалось з “випищиків” та втікачів, осередком яких була Січ [24, с.163]; покочані верстви міщан та селяни, які виходили із козаками на війни, але жили з землі, не сплачуючи податки до скарбниці (Південна Київщина).

Знатним козацтвом вважалися реєстровці, які лояльно ставилися до Корони, проте нерідко формували ядро повстанців, виборюючи собі всілякі поступки, як-то: збільшення реєстрів, або ж виплати коштів. Водночас ця група піддавалась найбільшому впливу з боку верховної влади [25, с.428-429]. Представники досліджуваного роду Голубів у часи Речі Посполитої належали до реєстрового козацтва. Шляхи входження до цього прошарку не були однаковими. Так, Гаврило Голуб почав свою службу в королівському війську на початку 1570-х рр. і, отримавши звання ротмістра, керував у походах Стефана Баторія козацькою сотнею. Організація подібної військової одиниці уможливилась після офіційної вербовки козаків на державну службу. Сам Голуб керував очевидно загonom, що виник з додаткового набору під час Полоцької кампанії [24, с.163]. Припускаємо, що і рекрутуванням міг займатись сам ротмістр. Після закінчення війни з Московською Державою загін Голуба не було розформовано, про що свідчить їх квартирування на Поділлі [26, с.602].

Іншу ситуацію бачимо на прикладі Олєфіра Голуба, перші відомості про якого сягають 1615 р., коли він, як полковник, очолював морські походи запорожців на турецькі узбережжя [27, с.63]. Сама звістка вказує на належність О. Голуба до старшин січової орієнтації, що підтверджується і реєстрами, в яких його ім'я серед реєстрових полковників тих часів не згадано. До реєстру Голуб потрапляє вже як гетьман, коли Сагайдачний перед смертю передав йому гетьманську булаву [28, с.138]. Продовжуючи політику П. Конашевича-Сагайдачного, він утримував під гетьманською юрисдикцією (1622-1623 рр.; 1624 р.) як реєстрове, так і низове козацтво. Третього разу в 1626 р. був обраний гетьманом лише від низового козацтва [25, с.428-429]. Авторитет Голуба серед низового козацтва, або “черні”, як їх називали в урядових колах, викликав незадоволення серед старих реєстрових родин, за що був ними ж прозваний “Черняком”.

Отримання Юрієм Голубом з Морозович посади Канівського реєстрового полковника в 1640-х рр. відбулось після укладання “Ординації Війська Запорозького” між Річчю Посполитою та козацькою старшиною. За умовами Ординації, старшина реєстрового козацтва призначалась урядом. До цього Ю. Голуб був ротмістром королівського війська, і ще в 1630-х рр. виконував доручення столиці по приборканню козацької сваволі, зокрема виконував місію королівського комісара на Січі [29, с.62-63]. Будучи місцевим магнатом [30, с.81-84], Голуб не відмовився від православ'я і мав контакти з козацтвом, вербуючи останніх для участі в так званих “шляхетських війнах” на Київщині [31, арк.52-56зв.,162-172зв.]. Тісні контакти з реєстровцями та випищиками і водночас вірність Короні дозволили йому пролобіювати власну кандидатуру на полковничу посаду в сеймових колах. З початком визвольної революції Б.-З. Хмельницького Голуб очолив ще й Чигиринський та Переяславські полки для боротьби із Січчю [32, с.181]. Запланована місія зазнала невдачу на самому початку через побоювання переходу реєстровиків на бік повстанців. Ці факти свідчать про авторитет канівського полковника у Варшаві, але його неспроможність, як представника влади повністю контролювати ситуацію у власних військових формуваннях [33, с.17-21].

Докорінно для Голубів ситуація змінилась за часів Б.-З. Хмельницького та перших десятиріч Війська Запорозького. Жоден з представників роду не обіймає високих урядів у новій державі, хоча про участь останніх у перших роках боротьби за незалежність засвідчує козацький реєстр 1649 р.,

до якого вписано 5 представників роду. Серед них лише Василь Олефіренко має сотничу посаду [34, с.14,160,332], а бувший корсунський полковник Михайло Мануйлович зі Стеблева чи чигиринський отаман Костянтин Занкович записані серед звичайного козацтва [14, с.180]. Проте зазначимо, що К. Занкович, Г. Мануйленко та О. Зінченко у 1649 р. числяться в Чернокам'янської сотні Білоцерківського полку [14, с.180], з якої була виділена у 1653-54 рр. Насташська сотня. Остання укомплектовувалась зі знатного козацтва шляхетського походження, яке виконувало роль особистої гетьманської гвардії [35, с.304-362]. Про те, що Голуби, під різними патронімами, належали до знатного рицарства Козацької держави свідчить входження молодших членів роду на керівні посади зазначеної сотні та їх фіксація під час присяги 1654 р. Так, Григорій Филипів був хорунжим, його син Іван Грещенко писарем, а згаданий К. Занкович стає осавулом Насташської сотні [15, с.56]. Тож, можна твердити про участь родини в подіях 1648-1650-х рр., як результат здобутків попередньої діяльності всього клану ще за часів Речі Посполитої. Зокрема, це підтверджується характеристикою московським урядником сотника В. Олефіренка у 1654 р., як "человек именной" [36, с.442]. Помітний кар'єрний зріст в козацьких лавах починає простежуватись з другої половини XVII ст. Основною причиною цьому стала міграція представників роду з Правобережної України. Мотивація до переселення була й економічно обґрунтована. Лівобережна Україна не так постраждала від війн і мала значний резерв вільних земель [37, с.5-8; 38, с.11-13]. Більша частина родини опинилась на території Ніжинського полку. Так, у ньому осіли Голуби, Занковичі-Зіневичі, Мануйловичі та Олефіренки [39, с.100-107]. Завдячуючи вдалим шлюбом та перевезеному капіталу з останньої третини XVII – початку XVIII ст., нащадки Олефіра Голуба належать до провідної верстви Гетьманської держави. Так, серед генеральної старшини опиняються Костянтин Голуб та Іван Мануйлович, посади сотників займають Косма Алфьоров, Мануйло та Данило Зіневичі. Представники сімей Голубів, Зіневичів, Алфьорових та Мануйловичів інкорпорується до замкнених груп військового товариства. Кілька поколінь Зіневичів знаходяться на службі в Генеральній військовій колегії. Але слід зауважити, що з кінцем XVII ст., родинні зв'язки фактично втрачаються. Набуття нових родичів та патронів формують окремі сімейні клани, вже не пов'язані із собою спільним предком. Так, Костянтин Іванович Голуб, розриваючи зв'язки із рідним братом, орієнтується на групу впливової старшини, що зосередилась навколо його зятя гетьмана Івана Самойловича [40]. Знаходячись при останньому на уряді генерального бунчужного протягом 9 років, після приходу до влади Івана Мазепи втрачає уряд та земельні надбання. Натомість за гетьманування Мазепи до числа військового товариства потрапляють Зіневичі та Алфьорови. Чітка орієнтація Косми Алфьорова на політику Івана Степановича дозволяє останньому посісти сотничий уряд в Старому Почепі і бути позбавленим його після Полтави [41]. Нащадки сотника вже не мали можливості отримати адміністративних посад і задовольнялись виконанням доручень канцелярії серед полкового товариства. З приходом до влади Івана Скоропадського, у 1709 р. козак Глухівської сотні Іван Мануйлович стає на один рік Генеральним суддею, що безперечно було ознакою проявленої лояльності до нової влади пасинка колишнього Глухівського сотника Василя Ялоцького та представника по жіночій лінії полковничого роду Зеленських [42, с.385-386]. Стрімка кар'єра І. Мануйловича розпочинається саме з володарюванням Скоропадського, який передає під його керівництво Глухівську сотню. Столичною сотнею Мануйлович керував понад 17 років, час від часу сумісноючи посади Правителя генеральної військової канцелярії та генерального осавула. Безпрецедентним фактом є його негласний патронат далеких родичів Зіневичів, одна з гілок яких навіть перебирає стару форму прізвища Мануйлович [43, арк.38-55]. Зіневичі посідають сотничі уряди в Новгород-Сіверському, проте не більше.

Нащадки сотника Василя Олефіренка (1649-1654 рр.), поріднившись із місцевими патриціанськими родинами, успадковують його уряд і надалі відбувають службу у числі військового товариства до ліквідації полково-сотенної системи в Україні [44, арк.43зв.-44]. Не останню роль в закріпленні родини в Роменській сотні відіграв син В. Олефіренка Кіндрат Васильович Войтенко, який змінив батька, вочевидь після смерті, на сотничому місці. Під час війни Івана Виговського із Московською Державою він всіляко декларував приязнь до східного царя і приймав у своєму місті гетьмана-повстанця Безпалого, якого підтримувала Москва. Подібні вчинки викликали беззастережну довіру у воевод, але, як виявилось, це було виконання складної місії від українського гетьмана [45]. Після падіння Виговського К. Войтенко опинився серед тієї проукраїнсько налаштованої старшини, яка дипломатичними іграми прирєкла себе на подальшу "похвальну" службу Московському государю.

Інша ситуація склалась із представниками роду Голубів, що вийшли до Слобідської України. Перші відомості про них знаходимо у 1661 р. в Сумському полку, куди емігрував Марко Алфьоров [46, арк.113зв.,250зв.,488]. Останній брав активну участь у заселенні цього краю і кількаразово повертався до Правобережної України, виводячи з Канівщини нові групи охочих поселитись в межах Московської держави [47, с.12]. На землях, виділених для козаків Герасима Кондратьєва,

було сформовано Сумський козацький полк. М. Алфьоров розпочав службу з рядового полкової сотні і дослужився до сотника. Заселивши кілька сіл і отримавши царську грамоту на підтвердження маєтностей [48, арк.9-17зв.], Алфьоров увійшов до впливової старшинської групи, що гуртувалась навколо полковника Кондратьєва. Очевидним є патронат Марка Алфьорова та його синів Кіндрата і Андрія Маркових над близькими родичами Голубами. Останні займали козацькі уряди, звільнені Алфьоровими, і скуповували землі біля своїх родичів. Так, біля с. Марківка, яке заснував Марк Алфьоров було посаджене с. Голубівка [49, арк.198-199]. Зауважимо, що слобідські Голуби, не дивлячись на зайняті посади, внаслідок невірної економічної політики поступово зійшли на маргінес і не змогли в 20-х рр. XVIII ст. обійняти жодного керівного уряду в полку [47, с.15]. У свою чергу, Алфьорови утримували посади полкової старшини та сотників до середини XVIII ст., коли гегемонію Кондратьєвих у цьому регіоні було ліквідовано владою.

Серед представників роду, які залишилися на Правобережній Україні, на козацькій службі був син полковника Юрія Голуба – Тиміш Голуб з Морозович [50, арк.404-406]. Він фіксується серед товаришів однієї з козацьких хоругв у 1663 р. [2, с.320]. Детальнішої інформації про нього віднайти не вдалось.

Аналізуючи етапи утримування того чи іншого козацького уряду серед представників роду Голубів, відзначаємо про існування факту передачі посади від батька до сина та утримання посад в колі родини. Наприклад, сотником Роменським був Василь Олефіренко, а згодом його син Кіндрат Васильович [51, арк.26]; сотником Сумським був Марк Алфьоров і цю ж посаду зайняв його син Яків Маркович та онук Олексій Якович Алфьоров [47, с.15,24,30]; Іван Мануйлович отримав уряд сотника Глухівського? на якому перебував певний час його вітчим Василь Ялоцький [52, арк.38]; ділили Новгород-Сіверське сотництво у 20-х рр. XVIII ст. брати Мануйло та Данило Зіневичі [53, арк.14; 54, с.113]. Одночасно керівні посади Насташської сотні у 1654 р. займали Костянтин Занкович, його племінник Григорій Филипов із сином Іваном Грещенком [15, с.56].

Подаємо таблицю представників роду Голубів, які належали до стану українського козацтва.

<i>Ім'я</i>	<i>Посада</i>	<i>Роки урядування</i>
Гаврило Голуб (Габріель Голубек)	Ротмістр козацької хоругви	1579-1588 рр. [55, с.49-61]
	Полковник	1587 р. [56, с.53]
	Реєментар козацький	23-24.01.1588 р. [57, с.169]
Олефір Остапович Голуб (Стеблївець, Оліваріус де Марконес, Черняк)	Полковник низового козацтва	1615-1622 рр. [27, с.63; 58, с.161]
	Гетьман реєстрового козацтва	10.04.1622-1623 рр. [59, с.222; 28, с.138; 24, с.509; 60, с.215]
	Полковник	1623-1624 рр. [61, с.161-162]
	Гетьман реєстрового козацтва	02.1624-09.1624 рр. [61, с.162]
	Полковник	1625 р. [62, с.62]
	Гетьман низового козацтва	поч. 1626 р. [25, с.428-429]
	Полковник	1627-1628 рр. [13, с.43]
Костянтин Занкевич, "Стеблюк, Стеблінин" (Костянтин Зіновійович Голуб)	Козак реєстровий	1627 р. [13, с.38-39]
	Чигиринський отаман	1638 р. [63, с.195]
	Козак Чернокам'янської сотні	1649 р. [14, с.180]
	Осавул Насташської сотні	1654 р. [15, с.56]
Михайло Мануйлович Голуб з Стебльова	Корсунський полковник	1637 р. [63, с.177]
	Корсунський сотник	1638 р. [63, с.194]
	Козак Куришкінської (Стеблівської) сотні	1649 р. [14, с.145]
Юрій Іванович Голуб з Морозович	Ротмістр королівського війська, комісар у справах відносин із Січчю	1634 р. [64, арк.364,449зв.; 29, с.62-63]

	Канівський реєстровий полковник	04.1644-10.1646 pp; 1648 p. [4, с.64]
Гавриш Мануйленко (Гаврило Мануйлович Голуб)	Козак Чернокам'янської сотні	1649 p. [14, с.180]
Василь Олефіренко (Василь Оліферович Голуб)	Роменський сотник	1649-1653 pp. [14, с.180; 34, с.14,160,332]
	Смілянський сотник	1653 p. [34, с.389]
Олефір Зінченко (Оліфер Зінович-Голуб)	Козак Чернокам'янської сотні	1649 p. [14, с.180]
	Козак Насташської сотні	1654 p. [15, с.56]
Кіндрат Васильович Войтенко	Козак Смілянської сотні	1653 p. [34, с.430-431]
	Роменський сотник	1656-1660 pp. [51, арк.26; 65, с.153-154; 66, с.1166; 54, с.227]
	Отаман Роменської сотні	1666 p. [54, с.227]
Григорій Филипов	Хорунжий Насташської сотні	1654 p. [15, с.56]
Іван Грещенко (Григорович, Краснеський)	Писар Насташської сотні	1654 p. [15, с.56]
Іван Васильович Войтенко	Миргородський полковий писар	1656-1657 pp. [67, с.135]
Андрій Занкевич-Зіневич	Козак Ніженського полку	1660-1667 p. [68, арк.28; 69, с.21;]
Марко Алфьоров	Козак Сумської полкової сотні	1661-1670 pp. [46, арк.113зв.,250зв.,488]
	Сотник Сумської полкової сотні	1670-1714 pp. [70, арк.301; 71, арк.5; 72, арк.110зв.; 73, арк.9зв.; 74, с.593; 75, с.157; 76, с.458]
Тиміш Юрійович Голуб	Товариш козацької хоругви. Правобережний Гетьманат	1663 p. [2, s.320]
Захар Іванович Голуб	Військовий товариш	1667-1690 pp. [9, с.898; 12, s.22-27]
Костянтин Іванович Голуб	Військовий товариш	1666-1667 p. [9, с.899]
	Сотник Батуринський	1669 p. [9, с.461]
	Козак Ніжинського полку	1672-1678 pp. [77, арк.54; 78, с.165]
	Генеральний бунчужний	1678-1687 pp. [79, арк.413; 80, арк.174зв.]
	Наказний Гетьман	1687 p. [81, арк.35; 9, с.862,863]
	Генеральний осавул (?)	1687 p. [82, с.29]
	Значний військовий товариш	1691 p. [83, с.172]
Андрій Голубенко	Сотник Тернівський, Сумський полк	1684 p. [84, с.246]
Йосип Данилович Зіневич	Козак Новгород-Сіверської сотні	1688 p. [69, с.23]
	Значковий товариш	1709 p. [85, с.52]
Кіндрат Маркович Алфьоров	Сотник Миропільський	1689-1696 pp. [84, с.53]; 1702-1703 pp. [86, с.374,376,387]
	Полковий осавул Сумського полку	1705-1711 pp. [87, с.700-706; 88, с.261-263; 89, с.217-219]; 1727-1733 pp. [90, арк.116]
	Полковий обозний Сумського полку	1711 p. [71, арк.6]
Семен Андрійович Голуб	Миропільський сотенний писар	1692 p. [91, арк.3зв.]
	Миропільський сотенний отаман	1694 p. [84, с.53]
	Сотник Межеріцький	1698-1699 pp. [91, арк.3зв.; 92, арк.29]
	Полковий обозний Сумського полку	1717 p. [93, арк.60]
Дем'ян Семенович Голуб	Сотенний старшина Миропільської	1692 p. [91, арк.3зв.]

	сотні	
Андрій Андрійович Фай-Зіневич	Товариш Стародубського полку	1696 р. [69, с.21]
	Знатний військовий товариш	1709-1710 рр. [68, арк.2,19,23,36]
	Військовий товариш	1710-1723 рр. [69, с.21-22]
	Бунчуковий товариш	1723-1737 рр. [94; 95, с.34]
Яків Маркович Алфьоров	Сотник Новоміський, Сумський полк	1700-1730-і рр. [96, арк.4азв.]
Петро Костянтинович Кручко-Голубов	Знатний військовий товариш	Кін. XVII ст. [6, с.87]
Іван Мануйлович Мануйлович	Козак Глухівської сотні	Поч. XVIII ст. [52, арк.38]
	Генеральний суддя	1709 р. [42, с.385-386,697]
	Знатний військовий товариш	1711 р. [97, арк.87,116]
	Осавул генеральний артилерії	1713-1714 рр. [42, с.385-386]
	Сотник Глухівський	1714-1728 рр. [97, арк.85,91,113,117; 98, арк.1-10; 99, арк.3]; 1731 р. [100, арк.13,24]
	Сотник Засеймських сотень	1728-1730(?) [101, с.50]
	Правитель генеральної військової канцелярії	1724-1727 рр. [42, с.385-386]
	Генеральний осавул	1728-1738 рр. [102, арк.2; 103, арк.1зв.; 104, арк.1-4; 105, арк.2-3зв.; 106, арк.2-2зв.; 107, арк.2; 108, арк.12-14]
	Член "Правління гетьманського уряду"	1734-1738 рр. [109, с.567]
Косма Алфьоров	Військовий товариш	1702 р. [100, арк.12,23]
	Сотник Старопочепський	1702-1708 рр. [110, арк.136-139зв.,494-495зв.; 111, с.153]
Яків Йосипович Зіневич	Значковий товариш	1706 р. [69, с.25]
Андрій Маркович Алфьоров	Межеричський сотник (?)	1693 р. [49, арк.231зв.]
	Сумський полковий суддя	1710-1714 рр. [70, арк.305; 74, с.326]
	Сумський полковий сотник	п. чверть XVII ст. [70, арк.305зв.]
Мануїл Йосипович Зіневич	Значковий товариш	1709-1737 рр. [112, арк.1-4; 69, с.25; 113, с.64-71]
	Сотник Новгородсіверський	1721 р. [53, арк.14]
	Отаман новгородсіверський	1723 р. [114, с.349-350]
	Наказний сотник Новгородсіверський	1723 р. [53, арк.14]
	Дозорця Ропський	1730-1737 рр. [115, арк.49]
	Військовий товариш	1743-1745 рр. [116, арк.3-5]
Данило Йосипович Зіневич	Значковий товариш	1709-1766 рр. [117, арк.5; 118, арк.1-9; 119, арк.2; 120]
	Сотник Новгородсіверський	1724 р. [54, с.113]
	Наказний сотник Новгородсіверський	1725, 1730 рр. [54, с.113]
	Полковий комісар Стародубського полку	1737 р. [121, арк.8; 69, с.24]
	Військовий товариш	1766 р. [7]
Йосип Андрійович Алфьоров	Старшина Сумського полку	1720-ті рр. [122, арк.1]
Олефір Алфьоров	Військовий товариш	1720-ті рр. [100, арк.23]
Григорій Остапович Голуб	Значковий товариш	1724 р. [123, с.98; 124, с.296-298]

	Бунчуковий товариш	1727 р. [125, арк.4; 124, с.298]
Павло Остапович Голуб	Бунчуковий товариш	1727-1730-ті рр. [126, арк.1-4]
Федір Якович Алфьоров	Підпрапорний Сумського полку	1730-1733 рр. [96, арк.4зв.]
	Сотник Ворожбянський	1735-1763 рр. [127, арк.1,32-32зв.; 128, арк.388; 129, арк.339зв.,340; 130, арк.193; 131, док.46]
	Сумський полковий осавул	1763 р. [96, арк.4зв.]
Никифор Світличний	Пушкар Сумської полкової сотні	1732 р. [93, арк.60]
Роман Алфьоров	Військовий товариш Ніжинського полку	1732 р. [44, арк.231зв.-232; 132, с.3]
Олексій Якович Алфьоров	Сотник Сумського полку	1732-1739 рр. [71, арк.133-139]
Федір Мануйлович Мануйлович-Зіневич	Військовий канцелярист	1731-1735 рр. [43, арк.38-55; 133, арк.1-13; 134, арк.1-10; 135, арк.3; 136, арк.1-7]
Михайло Мануйлович Зіневич	Значковий товариш Чернігівського полку	1732-1753 рр. [137, арк.7; 138; 139, с.18]
Федір Йосипович Алфьоров	Козак	1732-1739 рр. [140, арк.21зв.]
	Підпрапорний Сумського полку	1739-1747 рр. [122, арк.1]
	Скарбник Сумської полкової канцелярії	1741 р. [47, с.30-31]
	Сотник Перекопський	1747-1766 рр. [70, арк.306]
Петро Войтенко	Значковий товариш Лубенського полку	1735-1754 рр. [85, с.29]
Григорій Данилович Зіневич	Значковий товариш	1739 р. [69, с.25]
	Канцелярист Генеральної військової канцелярії	1744-1751 рр. [95, с.93]
	Військовий товариш Стародубського полку	1751-1768 рр. [95, с.93]
	Бунчуковий товариш в абшиті	1768-1772 рр. [9, с.312]
Степан Алфьоров	Знатний товариш Ніженського полку	1739 р. [100, арк.14]
	Військовий товариш	1740 р. [100, арк.13]
Іван Мануйлович Мануйлович	Значковий товариш	1739 р. [69, с.26]
Федір Олексійович Алфьоров	Підпрапорний Сумського полку	1740-1760 рр. [96, арк.26зв.]
Михайло Войтенко	Значковий товариш Лубенського полку	1741-1747 рр. [44, арк.173зв.-174]
Яків Романович Алифіров	Товариш Глухівської сотні	1740-ві рр. [44, арк.231зв.-232]
Степан Романович Алифіров	Товариш Глухівської сотні	1740-ві рр. [44, арк.231зв.-232]
Андрій Олексійович Алфьоров	Підпрапорний Сумського полку	1742-1768 рр. [96, арк.10зв.]
Петро Олексійович Алфьоров	Підпрапорний Сумського полку	1750-1760-ті рр. [141, арк.1]
Андрій Федорович Алфьоров	Козак при сумській полковій канцелярії	1754-1758 рр. [140, арк.30]
	Підпрапорний Сумського полку	1758 р. [47, с.44]
Симон Олиферов	Козак Глухівської сотні	Сер. XVIII ст. [18, арк.304-304зв.]
Симон Горленко	Козак Глухівської сотні	Сер. XVIII ст. [18, арк.304-304зв.]
Леонтій Мануйлович Зіневич	Значковий товариш	1760-1796 рр. [142, арк.3; 85, с.52]
Степан Григорович Зіневич	Канцелярист Генерального суду	1768 р. [69, с.27]
	Стародубський полковий осавул	1779-1785 рр. [143, арк.2; 69, с.27]
Олександр Григорович Зіневич	Військовий канцелярист	1760-70-ті рр. [69, с.27]
	Військовий товариш Стародубського полку	1781-1798 рр. [144, арк.8; 145, арк.32; 146, арк.1; 147, арк.13; 69, с.27-28]
... Зіневич	Полковий хорунжий Стародубського полку	1785 р. [148, арк.18]
Іван Войтенко	Сотенний канцелярист Роменського повіту	1788 р. [44, арк.43зв.-44]

Узагальнені дані про службу представників досліджуваного роду дають результати в наступних соціально-політичних зрізах:

1. кількість осіб задіяних у службі полково-адміністративної системи козацької доби;
2. кар'єрне зростання в часовому просторі, або ж гальмування по переміщенню;
3. час посідання урядів;
4. ротації урядів та переміщення в колі військового товариства.

Усього до козацького стану входило 62 представники роду Голубів. З них: 7 не належали, ані до старшини, ані до товариств; 22 представники несли козацьку службу лише серед військового товариства, троє з яких були вихідці з канцелярій. Найдовше перебували в козацькому війську: Данило Йосипович Зіневич – 57 р., Марк Алфьоров – 53 р., Йосип Данилович Зіневич – 49 р., Кіндрат Маркович Алфьоров – 44 р. та Андрій Андрійович Фай-Зіневич – 41 р. З них знаходились на старшинських урядах: Д.Й. Зіневич – 4 р., М. Алфьоров – 44 р., Й.Д. Зіневич – не зафіксовано. К.М. Алфьоров – 44 р. А.А. Зіневич – не зафіксовано. Причина довгого перебування у війську саме сім'ї Зіневичів ймовірно криється у службі серед військового товариства. Економічна стабільність родини за рахунок власних прибутків з ґрунтових і пасивна участь у керівництві Гетьманщини, а, отже, і відсутність урядів, а разом із цим постійних військових відправ, певним чином гарантувало збереження біологічної форми існування. Пояснити великі часові рамки обіймання урядів М. та К.М. Алфьорових – не видається можливим. Сумський полк, був однією із небагатьох військових одиниць Московської Держави, а згодом Російської імперії, який брав участь у всіх війнах цієї країни. Можемо припустити існування фактору генетичної спадковості “довголіття”. Так, Олефір Голуб, предок у п'ятому коліні спорідненості, отримав гетьманську булаву, маючи близько 80 р. [47, с.106].

Найдовше на одному уряді перебували Сумський сотник Марк Алфьоров – 44 р. та Глухівський сотник Іван Мануйлович – 14 р., причому останній суміщав сотництво із генеральними урядами. Цим факторам сприяли входження обох старшин до керуючих кланів власних козацьких адміністрацій.

Серед роду Голубів присутня незначна кількість осіб, які достатньо часто, по відношенню до родичів, змінювали протягом життя посади в козацькій ієрархії. Так, Костянтин Іванович Голуб – 8 разів, Олефір Голуб – 7 разів і Іван Мануйлович – 7 разів переміщувались у владній вертикалі Війська Запорозького. Для Олефіра Голуба, ця цифра набула за рахунок трьохразового обрання на гетьманство та утримування полковничого пірнача в період між гетьманствами. Кар'єра Івана Мануйловича розпочинається у 1709 р., коли він стає генеральним суддею на один рік. Дата та протяжність суддівства в 1 рік наводить на думки про підтримку Мануйловичем Івана Скоропадського і подяка останнього призначенням до моменту стабілізації внутрішньодержавної ситуації на вакантному уряді. Надалі Скоропадський протегує І. Мануйловичу в посіданні урядів осавула генеральної артилерії і столичного сотника. Костянтин Іванович Голуб розпочав службу військовим товаришем у 1667 р., проте після повстання Брюховецького втрачає своє звання і стає козаком [77, арк.54]. Після вдалої поїздки до Москви з місією затвердження урядом обрання гетьмана Дем'яна Ігнатовича йому надають уряд Батуринського сотника. З обранням гетьмана Івана Самойловича – зятя Голуба, його з незрозумілих мотивів позбавлено уряду. Лише через 6 років гетьманування І. Самойловича його зараховують до генеральної старшини. За часів Івана Мазепи, К.Голуб, який належав до партії “самойловщиків”, а, отже, до гетьманської опозиції у 1687 р., його взагалі декласують з козацтва [40]. Шляхом домовленостей та компромісу із Мазепою Костянтин Іванович незадовго до смерті отримує звання значного військового товариша у 1691 р.

Отже, серед представників роду Голубів другої половини XVI – кінця XVIII ст. 62 особи належали до козацького стану. Процес набуття та втрати старшинських посад залежав від існуючої форми держави, території та політичної ситуації. Велике значення для просування до козацьких посад та входження до військового товариства мало оточення, в якому перебували члени сімей. З др. пол. XVIII ст. різні гілки роду Голубів вже не відчують своє близьке споріднення, що засвідчується закінченням патронату родичів один-одному в 1720-х рр.

Джерела та література

1. Lietuvos Metrika. Knyga № 8 (1499-1514). – Vilnius, 1995.
2. Boniecki A. Herbarz Polski. – Warszawa, 1904. – Т. VII.
3. Кулаковський П. Канцелярія Руської (Волинської) Метрики 1569-1673 рр. Студія з історії українського регіоналізму в Речі Посполитій. – Острог-Львів, 2002.
4. Кривошея В. Генеалогія українського козацтва: Нариси історії козацьких полків. – К., 2004.
5. Смуток І. Вступ до генеалогії Самбірського повіту XVI – початку XVII ст. (шляхетські прізвиська). – Львів, 2008.
6. Лукомский В., Модзалевский В. Малороссийский гербовник. – К., 1993.

7. Алфьоров О. Нащадки Гетьмана Оліфера Голуба: XVII-XIX ст. // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики. – Стаття подана до друку.
8. Słownik geograficzny królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich. – Warszawa, 1890. – Т. XI
9. Універсали українських гетьманів від Івана Виговського до Івана Самойловича (1657-1687). – К.-Львів, 2004.
10. Карнович Е.П. Родовые прозвания и титулы России. – М., 1991.
11. Маслійчук В. Провінція на перехресті культур: Дослідження з історії Слобідської України XVII-XIX ст. – Харків, 2007.
12. Алфьоров О. Показання роду Голубів-Княжицьких, як вияв соціально-політичних змін на українських землях у XVII ст. // Nad Wisłą i Dnieprem: Polska i Ukraina w przestrzeni europejskiej – przeszłość i teraźniejszość. № 2-3. – Toruń – Kijów, 2003-2004.
13. Грушевський М.С. Історія України-Руси. – К., 1995. – Т. 8. – Ч. 1.
14. Реєстр Війська Запорозького 1649 р. / Гол. упор. О.В. Тодійчук. – К., 1995.
15. Присяжні книги 1654 р.: Білоцерківський та Ніженський полки / Упор. о. Ю. Мицик, М. Кравець. – К., 2003.
16. Алфьоров О. Старшинсько-священницький Рід Мануйловичів: шлях до Житомира // Бердичівська земля у плині часу. – Житомир, 2007. – Т. 2.
17. Алфьоров О. Гетьман Оліфер Голуб – славетний представник роду // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: "Історія, економіка, філософія" / Гол. ред. Ю.І. Терещенко. – К., 2001. – Вип. 5.
18. Інститут рукопису Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського (далі ІР НБУВ). – Ф. І. – Спр. 60497.
19. ІР НБУВ. – Ф. VIII. – Спр. 533/246/І.
20. Державний архів Чернігівської області (далі ДАЧО). – Ф. 133. – Оп. 4. – Спр. 104.
21. Центральний державний історичний архів України в м. Києві (далі ЦДІАК України). – Ф. 1032. – Оп. 2. – Спр. 701.
22. Алфьоров О. Аспекти формування інтелектуально-культурницького простору козацької старшини на прикладі роду Голубів // Погляд крізь віки. Матеріали наукової конференції 25 травня 2009 р. – К., 2009.
23. Щербак В.О. Українське козацтво: формування соціального стану. Друга половина XV – середина XVII ст. – К., 2000.
24. Грушевський М. Історія України-Руси. – К., 1995. – Т. 7.
25. Соловьев С.М. Сочинения. В 18 книгах. – М., 1990. – Книга 5. – Т. 9-10.
26. Polski słownik biograficzny. – Wrocław – Warszawa – Kraków, 1960-1961. – Т. IX.
27. Маркевич М. Історія Малоросії. – К., 2003.
28. Мицик Ю.А. 3 нових документів до історії міжконфесійних відносин в Україні XVII-XVIII ст. // Дніпропетровський історико-археографічний збірник.– Дніпропетровськ, 1997. – Вип. 1.
29. Іванцов І.О. Повстання українського народу проти шляхетської Польщі 1635-1638 рр. – К., 2002.
30. Алфьоров О. Землеволодіння родини Голубів на Житомирщині кінця XVI ст. – першої половини XVII ст. // Бердичів древній і вічно молодий: Науковий збірник "Велика Волинь". – Житомир, 2005. – Т. 32.
31. ЦДІАК України. – Ф. КМФ-36. – Оп. 1. – Спр. 219.
32. Степанков В. Михайло (Станіслав) Кричевський // Полководці Війська Запорозького: Історичні портрети / Відп. ред. В. Смолій. – К., 1998. – Кн. 1.
33. Алфьоров О. Генеалогія роду Голубів за матеріалами реєстру Війська Запорозького 1649 р. // Генеалогічні записки Українського геральдичного товариства. – Львів, 2004. – Вип. 4.
34. Воссоединение Украины с Россией. Документы и материалы в трех томах. – М., 1953. – Т. 3.
35. Яковенко Н. Нариси історії середньовічної та ранньомодерної України. – К., 2005.
36. Воссоединение Украины с Россией. Документы и материалы в трех томах. – М., 1953. – Т. 2.
37. Милорадович Г. Материалы для истории Южной Руси. – Чернигов, 1858.
38. Алфьоров О.А. Козацько-священницький рід Мануйловичів: шлях до Житомира // Бердичівська земля у плині часу. Науковий збірник "Велика Волинь". – Житомир, 2007. – Вип. 37. – Т. II.
39. Алфьоров О. Економічне становище старшинського роду Голубів та його відгалужень (Голуби, Зіневичі, Мануйловичі, Алфьорови) // Сіверянський літопис. – Чернігів, 2008. – № 6.
40. Алфьоров О. Рід Голубів у добу Івана Мазепи. "Самойловщики". – стаття подана до друку.
41. Алфьоров О. Невідомі Універсали Гетьмана Івана Мазепи до Козми Алфьорова та Василя Галенка. // Сіверянський літопис. – стаття подана до друку.
42. Модзалевский В. Малороссийский родословник. – К., 1912. – Т. 3.
43. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 3210.
44. ІР НБУВ. – Ф. VIII. – Спр. 528/245/II.
45. Герасименко Н.О. Історичні події на Україні 1657-59 рр. Гетьманство І. Виговського. – 1999.
46. Російський державний архів давніх актів (надалі – РДАДА). – Ф. 210. – Оп. Білгородський стіл. – Спр. 51.
47. Алфьоров О. Старшинський рід Алфьорових: генеалогія, соціально-політичне та майнове становище слобідської гілки другої половини XVII – початку XX ст. – Біла Церква, 2009.
48. Російський державний історичний архів (надалі – РДІА). – Ф. 1343. – Оп. 16. – Спр. 1387.
49. ЦДІАК України. – Ф. 785. – Оп. 2. – Спр. 462.

50. ЦДІАК України. – Ф. 11. – Оп. 1. – Спр. 13.
51. ЦДІАК України. – Ф. КМФ-7. – Оп. 2. – Спр. 42.
52. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 13912.
53. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 616.
54. Кривошея В. Українська козацька старшина. Реєстр урядників гетьманської адміністрації. – К., 2005. – Ч. I.
55. Алфьоров О. Козацький регементар Гаврило Голуб (Габріель Голубек) // Козацька скарбниця. Гетьманські читання. – Чернівці, 2006. – Вип. 3.
56. Lepszy K. Oblężenie Krakowa przez Arcyksięcia Maksymiliana (1578). – Krakow, 1929.
57. Wypis źródłowe do historii polskiej sztuki wojennej: Polska sztuka wojenna w latach 1563-1647. – Warszawa, 1961.
58. Дашкевич Я. Персько-українські дипломатичні контакти у 1610-1620-х роках // Україна дипломатична: Науковий щорічник. – К., 2004. – Вип. 4.
59. Українська література XVII ст. – К., 1987.
60. Дорошенко Д. Нарис історії України. – К., 1993. – Т. 1.
61. Мицик Ю.А. Стислі реєстри Війська Запорізького 10-20-х рр. XVII ст. // Дніпропетровський історико-археографічний збірник. – Дніпропетровськ, 1997. – Вип. 1.
62. Воссоединение Украины с Россией. Документы и материалы в трех томах. – М., 1953. – Т. 1.
63. Okolski S. Dyugusz transakcyi wojennej między wojskiem koronnem i zaporoskiem, w r. 1637. – Kraków, 1858.
64. ЦДІАК України. – Ф. 11. – Оп. 1. – Спр. 8.
65. Грушевський М.С. Історія України-Русі. – К., 1998. – Т. 10.
66. Грушевський М.С. Історія України-Русі. – К., 1995. – Т. 9. – Ч. 2.
67. Кривошея В.В. Козацька еліта Гетьманщини. – К., 2008.
68. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 614.
69. Модзалевский В.Л. Малороссийский родословник. – К. – СПб., 2004. – Т. 5. – Вып. 3.
70. ЦДІАК України. – Ф. 785. – Оп. 2. – Спр. 465.
71. ЦДІАК України. – Ф. 1892. – Оп. 1. – Спр. 583.
72. ІР НБУВ. – Ф. XXIX. – Спр. 152.
73. РДАДА. – Ф. 210. – Оп. 22. – Спр. 55.
74. Историко-статистическое описание Харьковской Епархии. – Отд. 3. – Уезды Ахтырский и Богодуховский, Сумской и Лебединский. – М., 1857.
75. Важинский В. Землевладение и складывание общины однодворцев в XVII в. – Воронеж, 1974.
76. Корнієнко О.М. Нариси військової історії України. Сумський слобідський козацький полк 1659-1765. – К., 2008.
77. РДАДА. – Ф. 229. – Оп. 2. – Спр. 1.
78. Акты относящиеся к истории Южной и Западной России собранные и издаваемые археографической комиссией. – СПб, 1878. – Т. 10.
79. РДАДА. – Ф. 229. – Оп. 2. – Спр. 54.
80. РДАДА. – Ф. 229. – Оп. 2. – Спр. 50.
81. ІР НБУВ. – Ф. II. – Спр. 18669.
82. Лазаревський А. Обзорение Румянцевской описи Малороссии. – Чернигов, 1866.
83. Гетман Иван Мазепа: Документы из архивных собраний Санкт-Петербурга. 1687-1705. / Сост. Т.Г. Таирова-Яковлева. – СПб, 2007. – Вып. 1.
84. Описание документов и бумаг, хранящихся в Московском архиве министерства юстиции. – М., 1905. – Кн. 14.
85. Кривошея В.В., Кривошея І.І., Кривошея О.В. Українська козацька старшина. Частина третя. Книга третя. Значкове товариство. – К., 2008.
86. Описание документов и бумаг, хранящихся в Московском архиве министерства юстиции. – М., 1896. – Кн. 10.
87. Письма и бумаги императора Петра Великого. – М., 1946. – Т. VII. – Вып. 2.
88. Булавинское восстание 1707-1708 гг. – М., 1935.
89. Сборник Харьковского историко-филологического общества / Под ред. Е.К. Редина. – Харьков, 1902. – Т. 13.
90. ЦДІАК України. – Ф. 380. – Оп. 2. – Спр. 7.
91. ІР НБУВ. – Ф. XXIX. – Спр. 158.
92. ІР НБУВ. – Ф. XXIX. – Спр. 149.
93. ЦДІАК України. – Ф. 1709. – Оп. 2. – Спр. 2023.
94. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 2272.
95. Кривошея В.В., Кривошея І.І., Кривошея О.В. Українська козацька старшина. Частина третя. Книга перша. Значкове військово товариство. Бунчукове товариство. – К., 2008.
96. ЦДІАК України. – Ф. 1710. – Оп. 2. – Спр. 116.
97. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 33.

98. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 2274.
99. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 16889.
100. РДІА. – Ф. 1343. – Оп. 16. – Спр. 1389.
101. Лазаревський А. Описание Старой Малороссии: Материалы для истории заселения, землевладения и управления. Полк Нежинский. – К., 1893. – Т. 2.
102. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 3074.
103. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 3467.
104. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 4763.
105. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 4952.
106. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 6869.
107. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 6900.
108. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 6977.
109. Соловьев С.М. Сочинения. В 18 книгах. – М., 1993. – Книга 10. – Т. 19-20.
110. ДАЧО. – Ф. 133. – Оп. 1. – Спр. 278.
111. Алфьоров О. До історії української показаченої аристократії (представники роду Голубів XVI-XVIII ст.) // Гетьманський альманах. – К., 2003. – Число II.
112. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 1545.
113. Кривошея І.І. Реєстр значкових товаришів Стародубського полку 1735 та 1737 років // Гілея. –К., 2009. – Вип. 19.
114. Бытовая малорусская обстановка в документах XVII-XVIII ст. // Киевская старина. – К., 1887. – № 10.
115. ЦДІАК України. – Ф. 80. – Оп. 2. – Спр. 315.
116. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 8476.
117. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 1334.
118. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 1627.
119. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 8103.
120. ЦДІАК України. – Ф. 64. – Оп. 1. – Спр. 1051.
121. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 6191.
122. ЦДІАК України. – Ф. 1817. – Оп. 1. – Спр. 118.
123. Маркович Я.А. Дневник генерального подскарбия Якова Марковича (1717-1767). – К., 1893. – Ч. I. (1717-1725).
124. Модзалевский В.Л. Малороссийский родословник. – Т. 1. – К., 1908.
125. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 2206.
126. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 3424.
127. ЦДІАК України. – Ф. 759. – Оп. 1. – Спр. 150.
128. ЦДІАК України. – Ф. 785. – Оп. 2. – Спр. 472.
129. ЦДІАК України. – Ф. 785. – Оп. 2. – Спр. 464.
130. ЦДІАК України. – Ф. 2063. – Оп. 1. – Спр. 35.
131. Материалы для истории колонизации и быта Харьковской и отчасти Курской и Воронежской губернии. – Харьков, 1890.
132. Кривошея В.В., Кривошея І.І., Кривошея О.В. Українська козацька старшина. Частина третя. Книга друга. Військове товариство. – К., 2008.
133. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 9360.
134. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 10227.
135. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 10428.
136. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 10499.
137. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 5184.
138. ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 9096.
139. Горобець С. Списки значкових товаришів Чернігівського полку 1732 та 1737 рр. // Сіверянський Літопис. – Чернігів, 2008. – № 1.
140. ЦДІАК України. – Ф. 1710. – Оп. 2. – Спр. 62.
141. ЦДІАК України. – Ф. 420. – Оп. 2. – Спр. 15.
142. ЦДІАК України. – Ф. 1510. – Оп. 2. – Спр. 468.
143. ЦДІАК України. – Ф. 206. – Оп. 1. – Спр. 1148.
144. ЦДІАК України. – Ф. 206. – Оп. 1. – Спр. 1012.
145. ЦДІАК України. – Ф. 206. – Оп. 1. – Спр. 1579.
146. ЦДІАК України. – Ф. 1336. – Оп. 1. – Спр. 71.
147. ЦДІАК України. – Ф. 1943. – Оп. 1. – Спр. 830.
148. ЦДІАК України. – Ф. 206. – Оп. 1. – Спр. 1285.

Summary

The article informs about the newly-found representatives of Golub kin and its offshoots in Cossack class during XVI-XVIIth century.